

SPIRA – ledningssystem för hållbar utveckling

UTHÅLLIG KOMMUN - *Goda exempel*

SPIRA är ett nätverk som syftar till att inspirera medborgarna till att göra lite mer hållbara val i sin egen vardag. Utifrån ett 60-tal kriterier försöker deltagarna förändra sitt beteende och på så vis bidra till ett hållbarare Norrköping. För att få inspiration och kunskapshöjning erbjuds kontinuerligt seminarier och aktiviteter. Deltar man flitigt på dessa seminarier erhåller man en bonus i slutet av varje termin.

Utgångsläge

Som en del av Agenda 21-arbetet i Norrköping startades 1996 ett Agenda 21-nätverk. Det var öppet för alla intresserade, och deltagarna fick fyra nyhetsbrev per år samt inbjudningar till intressanta aktiviteter. 2003 hade nätverket drygt 5 000 deltagare. Flera av deltagarna i Agenda 21-nätverket hade under åren kontaktat Norrköpings Agenda 21-kontor och bett om förslag till mer konkreta tips på vad de skulle kunna genomföra för att förbättra samhället. På så sätt föddes idén om nätverket SPIRA. 2008 lades Agenda 21-nätverket ner och deltagarna uppmanades att i stället gå med i SPIRA.

Nätverket SPIRA inleddes som ett projekt i april 2004. Verksamheten utvärderades under 2006 och till årsskiftet 2006/2007 blev det en del av Norrköpings kommuns ordinarie arbete för en hållbar utveckling. SPIRA är uppbyggt på samma sätt som ett ledningssystem – man arbetar utifrån ett antal kriterier, det finns kunskapshöjande inslag, ständig förbättring är en del av systemet och de som arbetar seriöst och medvetet får en bonus. Det är kostnadsfritt att delta i SPIRA.

I inledningskedet satsades cirka 400 000 kronor på att ta fram koncept, material och marknadsföring av SPIRA. Numera avsätts årligen 150 000 kronor till föreläsningar med mera och cirka 1/3 årsarbete till att driva projektet.

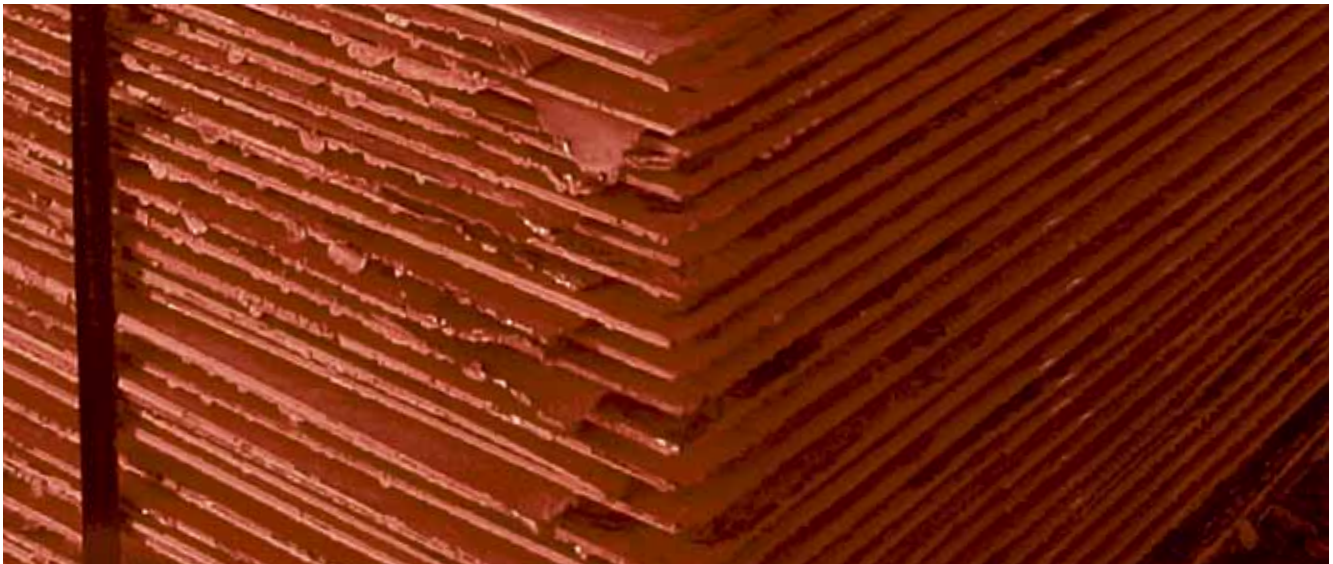
Analys

För att forma SPIRA undersöktes flera olika projekt med liknande inriktning. Kombinationen av konkreta kriterier och kunskapshöjande seminarier var emellertid inte genomförd någon annanstans på samma strukturerade sätt som nu sker genom SPIRA

Genomförande

I SPIRA finns 61 kriterier som deltagarna arbetar efter. Inledningsvis markerar man de kriterier som man redan uppfyller, och därefter är målet att gå vidare och uppfylla fler kriterier. Av de 61 kriterierna är 24 inriktade på minskad vatten- och energianvändning. Övriga områden är Minska sopmängden, Handla miljöanpassat och etiskt och För en hållbarare livsstil.

Fler än 50 procent av deltagarna frostar av sin kyl och frys regelbundet, fyller alltid tvätt- och diskmaskin

helt, stänger av vattnet när de borstar tänderna, har minst två lågenergilampor hemma och väljer bort bilen minst en gång i veckan till förmån för gång, cykel eller resa med kollektivtrafik.

För att få inspiration, träffa likasinnade samt få mer kunskap erbjuds seminarier som är relaterade till kriterierna med jämna mellanrum. Seminarierna är alltid en timme långa och de sker på olika veckodagar men samma plats och samma klockslag. Antalet seminarier är 8-10 stycken per termin, varav en är bonusaktivitet.

Under våren 2010 gavs till exempel seminarier om läkemedelsrester i våra vattendrag, Axfoods arbete för miljö och socialt ansvar och Staffan Lindberg, som berättade om sitt liv som koldioxidbantare

Bonusaktiviteter

Deltagare som har besökt minst två seminarier per termin får gratis biljett till bonusaktiviteten den terminen. En bonusaktivitet består av en kombination av budskap om hållbar utveckling och kulturinslag. Under åren har SPIRA arrangerat teater- och musikunderhållningar, och våren 2010 bestod aktiviteten av stå-upp komedi.

Deltagare

När SPIRA startade var målet att ha 300 deltagare efter tre år. Det målet uppfylldes redan efter två år, och i april 2010 hade nätverket drygt 1100 deltagare. Nätverket växer kontinuerligt, och nya deltagare anmäler sig vanligtvis därför att någon vän eller granne har berättat om nätverket eller tar med dem till ett kunskaphöjande inslag.

Energibesparing

Stor potential, men svårt att uppskatta i kWh, då detta är ett lär- och beteendeprojekt. Minskad vatten- och energianvändning är ett områdena som deltagarna i SPIRA tar ställning till.

36

Kommun: Norrköping

Berört temaområde:

Energi- och klimatstrategier

Ytterligare information

Namn: Karin Faxér och Merja Willman

Telefonnummer: 011- 15 19 74 eller 011 - 15 19 83

E-post:

karin.faxer@norrkoping.se eller merja.willman@norrkoping.se

Ytterligare information

Spira finns beskrivet på Norrköpings kommuns hemsida www.norrkoping.se/spira.